

Suhtlesime lapsega juba siis, kui ta oli kõhubeebi

"Naised on ju ootuse ajal ikka emotsionaalsemad kui muidu, kuid meil läks vahepeal justkui isegi meelest ära, et me last ootame," muigab Toomas Edur. Omaaegne Inglise Rahvusliku Balleti solist Toomas ja Eesti Rahvusballeti priimabaleriin Alena Shkatula said läinud nädalal oma esimese ühise lapse, tütre, kes sai nime Toomase ema järgi.

Alena Shkatula (36) ja Toomas Edur (52) ilmusid koos avalikkuse ette kolme aasta eest. Toomas tunnistas siis esimest korda, et nad on paar. Nad tutvusid, kui Valgevenest pärit Alena oli tantsinud juba aastaid Estonias ja Toomas pärast pikka rahvusvahelist tantsijakarjääri naasnud Londonist.

RÄÄKISID LAPSEGA JUBA ENNE SÜNDI

Alena ja Toomase tütar nägi ilmavalgust Keskhaigla Sünnitusmajas läinud nädala pühapäeva õhtul ja juba teisipäeva õhtul naasid nad sünnitusmajast kolmekesi koju.

"Meil on kõik korras ja oleme pisarateni õnnelikud," sõnas Toomas tähtsündmusele järgnenud hommikul.

Elukaaslastel oli tütrele ka nimi juba kuid tagasi välja valitud - Alena pakkus tüdruku nimeks Toomase ema hüüdnime Lucy. See on ilus kummardus ja mälestus Toomase emale, kes hukkus parvlaeva Estonia katastroofis.

"Ema kõhus olles põtkis laps väga agaralt," muheleb Toomas mõni päev hiljem tütrekesest kõneldes. Üldiselt kulges aga lapseootus, nagu Toomas ütleb, igati rahulikult ja orgaaniliselt. "Naised on ju ootuse ajal ikka emotsionaalsemad kui muidu, kuid meil läks vahepeal justkui isegi meelest ära, et me last ootame," muigab Toomas. "Alena puhul see emotsioonide poolest tema varasemast olekust väga ei erinenud - Alena oli nagu alati hooliv Lumivalgeke, kes hoolitseb kõikide olendite eest! Ootusaeg kulges rahulikult ja palju liikudes. Kümnapäevane autoreis telgiga pärast eelmiste koroonapiirangute leevenemist läbi Rootsi ja Norra ilusa looduse tekitasid meis võimsaid emotsioone - just sealne loodus, näiteks Atlantic Road ja Preikestolen Norras. Samuti hiljem telkides Vormsi saarel, aga ka kodus Tallinnas ja Tallinna ümbritsevas looduses. Käisime

Kroonika

1,8,9,10,11,12,13

Estonia teater
Eesti Rahvusballett
Vene Teater
Teater

tihti väljas, looduses jalutamas ja rääkisime, suhtlesime omamoodi oma lapsega, kui ta veel kõhubeebi oli - valmistasime teda niimoodi seiklejatena ja maailma avastajatena iseendi kui vanematega juba ette."

Üks meeldejäävaid ettevõtmisi enne tütre sündi oli ka fotosessioon Alenast. Priimabaleriini pildistas [Vene Teatri](#) näitleja ja koreograaf Aleksandr Ivaškevitsš, kes on ka tunnustatud fotograaf - tema eelmise aasta hakul avatud fotonäitus "Elu kunst" Eesti kultuuritegelastest kujunes siinse fotomaailma suursündmuseks.

Elegantseid ja kuninglikke kunstfotosid lapseootel priimabaleriinist on Aleksandr Ivaškevitsš tema nõusolekul praegu pakkumas ka mainekale moeajakirjale Vogue, kes on juba ilmutanud Ivaškevitsši varasemat fotoloomingut.

TAASKASUTUSE POOLDAJAD

Suuremad ettevalmistused lapse sünniks olid neil Alenaga Toomase sõnul juba varakult tehtud.

"Tänu meie sõpradele ja ka internetikanalitele saime toredate Eesti lastevanemate käest palju asju tasuta või nominaalse hinnaga," ütleb Toomas ja tänab iseäranis ammuseid häid tuttavaid, näitlejatar Karin Raski ja tema ettevõtjast abikaasat Rasmus Raski, kelle Uuskasutuskeskuse kaudu leidsid nad palju tarvilikku. Karin Rask on veendunud taaskasutaja, kes on öelnud, et ka temani on ringiga tagasi jõudnud poja riideid, mida on kandnud vahepeal lausa kümmekond last!

Karin Rask on muu hulgas moelooja, kes veab nii endanimelist naisterõivaste brändi kui ka Kalamaja Printsessi nime kandvat lasteriiete tootemarki.

Asjade korduvkasutus on nii Alenale kui Toomasele igapäevaelu tarbimisharjumuste juures väga oluline. Näiteks Karini ja Rasmuse poja Karli talvepüksid, mille Alena ja Toomas soetasid juhuslikult Uuskasutuskeskusest, ootavad Lucy jalga panemist juba mõne aasta pärast. "Kas peab tingimata alati ostma uusi asju, millest lapsed ju kiiresti välja kasvavad?" küsib Toomas ja lisab, et kindlasti ei pea asjad tingimata uued olema.

Toomase ja temaga koos Inglise Rahvusballetis tantsinud solisti Age Oksa ühine tütar Elizabeth on juba 11-aastane. Vanem tütar ootas Toomase sõnul oma väikest õde väga. "Loodan, et neist saavad nii lähedased õed kui ka mängukaaslased, kuigi vanusevahe on päris suur," sõnab Toomas.

Pärast rahvusvahelist karjääri Inglismaalt koju naasnuna töötas Toomas Edur kümme aastat Eesti Rahvusballeti kunstilise juhina. Selle aja sees läks ta lahku oma kauaaegsest abikaasast Age Oksast (51), kellega nad olid printsess Diana jaoks Inglise Rahvusballeti lemmikpaar - iseäranis tänu Toomase sarmile ja andekusele! Kuninganna Elizabeth II autasustas neid 2010. aastal kahe riigi kultuurisuhete edendamise eest Briti Impeeriumi Komandöri ordeniga. Väarikas tunnustus kuninganna poolt inspireeris Age ja Toomast panema oma tütrele nimeks Elizabeth.

Toomas ütleb, et nende praegune suhtlus Agega on viisakas ja sõbralik. "Peamiselt suhtleme meilide vahendusel," sõnab Toomas, kes pikemalt teemal peatuda ei soovi.

TAGASIHOIDLIK ESITANTSIJAJA

Alena Shkatula on pärit Valgevenest Minskist. 2003. aastal lõpetas ta Minski balletikooli klassikalise balleti erialal ning oli kuni Eestisse saabumiseni 2008. aastal Valgevene ooperi- ja balletiteatri solist. Sestpeale on ta töötanud Eesti Rahvusballeti esisolistina. Koos Alenaga saabus Tallinna ka tema toonane abikaasa Aleksandr Kanapljov, kes tantsis samuti Estonias, kuid on tänaseks sealt lahkunud.

"Samal ajal kui mina ei näinud enam tulevikku Agega, varises kokku ka Alena abielu. Kuidagi juhtus, et hakkasime temaga pikemalt rääkima," on Toomas rääkinud Eesti Päevalehele. "Sain aru, et ta mõtleb samamoodi nagu mina."

Samas intervjuus ütles ta, et Alena on äärmiselt tagasihoidlik. "Tegelikult võiks Alena olla iga suure maailma teatri esitantsija, ka Age on seda ajakirjanduses öelnud," kinnitas Toomas Eesti Päevalehele ja kinnitab nüüd ka Kroonikale: "Sobime Alenaga väga hästi, mõtleme samamoodi ja täiendame teineteise lauseid, see on uus uskumatu kogemus mu elus, mis kestab nüüdseks juba aastaid! Mul on kahju, et ma enam ei tantsi, oleks eriline temaga lava jagada. Alena on kahtlemata minu teine pool, aga eks elu näitab... Vahest ei pruugi see, mida sina annad endast dueti suurepärase toimimise nimel, olla partnerile piisav ja arusaadav, kuigi praegust kriteeriumit oleks raske ületada. Mul pole elus nii "rakkudeni" intuiitvset head sõpra ja hingekaaslast nagu Alena veel kunagi olnud!"

KOROONA TÕMBAS LAVASTAMISELE PIDURIT

Toomase sõnul pole nad Alenaga veel arutanud, kui kiiresti Alena võiks taas lavale naasta. Esialgul vajab ilmselgelt pisike Lucy oma ema. Toomas on pärast seda, kui lõppes tema leping Eesti Rahvusballeti kunstilise juhina, vaadanud sobiliku töö järele ringi üle maailma.

"Minu alal ja tasemel ei ole lihtne uut tööd leida," sõnab Toomas, kes pärast rahvusballeti kunstilise juhi kohalt lahkumist aastal 2019 ei ole enam ühegi projektiga pikemaajaliselt seotud olnud.

"Minu lavastused on aga siamaani edukalt Estonia teatri repertuaaris ja üht-teist on olnud silmapiiril ka mujal maailmas. Mind on kutsutud mujale lavastama, näiteks oli mul sõlmimisel leping Prantsusmaal Toulouse'is ja Austraalias Perthis. Oodati ka minu lavastuste reise Itaaliasse ja Hispaaniasse, kuid koroonaviiruse levik tõmbas neile ettevõtmistele joone peale."

Mõne lavastajatöö pärast teises maailma otsas pereelu Toomase sõnul ei kannataks. "Kõige intensiivsem periood lavastamisel on umbes kaks nädalat, hiljem saaks asjadel silma peal hoida juba abilavastaja. Pere võib sel ajal alati minuga siia-sinna kaasa reisida, aga need nädalad ei tekita iseenesest ka väga pikki pause," leiab Toomas. "Tegelikult ma üldse ei taha Eestist ära kolida, mulle meeldib pealinn Tallinna suurus ja imeilus Eesti loodus. Aga jah, praegu on minu olukord nagu Fi piloodil, kes on ilma auto ja tiimita..."

Eesti Rahvusballeti juhina on Toomas toonud Eesti publiku ette unikaalseid maailmapärandisse kuuluvaid lavastusi, nagu Sir Kenneth MacMillan'i "Manon" ja "Song of the Earth", Mahleri muusikale kirjutatud John Cranko "Onegin", mis on iga tipptasemel trupi unistus tantsida, samuti loomingut sellistelt ilmamainega lavastajatelt nagu Hans Van Manen, Wayne McGregor, Ronald Hynd, Ben Stevenson, Annabelle Lopez Ochoa, Gianluca Schiavoni jne. Toomas Edur on panustanud ka tuntud Eesti koreograafide Marina Kesleri, Eve Mutso, Jevgeni Gribi ja Tiit Helimetsa arengusse.

Aastaid, mil Toomas Edur oli Eesti Rahvusballeti kunstiline juht, on kirjeldatud nii siinses kui ka rahvusvahelises pressis kui Eesti balleti kuldset perioodi.

"Meil on kõik korras ja oleme pisarateni õnnelikud."

"Ema kõhus olles põtkis laps väga agaralt."

VÄRSKED VANEMAD Alena Shkatula ja Toomas Edur panid oma tütrele nime Toomase ema järgi - Lucy.ELEGANTNE Priimabaleriin Alena Shkatula jäädvustas lapseootuse fotosessioonil - kaunite kunstfotode autoriks on [Vene Teatri](#) näitleja ja koreograaf Aleksandr Ivaškevitš, kes on ka tunnustatud fotograaf.KUNINGLIK Kokkuleppel Alena ja Toomasega on fotosessiooni autoril Aleksandr Ivaškevitšil kavas pakkuda mõningaid kaadreid ka ajakirjale Vogue.MAAILMATASEMEL Alena Shkatulat on peetud maailmatasemel tantsijaks, kes on oma olemuselt äärmiselt tagasihoidlik.

Tekst: JAANUS HÄMARSOO Fotod: ALEKSANDR IVAŠKEVITŠ